

А ја ho дорази́м.

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník
Vychází v Sobotce během 55.ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 2. do 9. 7. 2011. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00 Praha 6, IČ 26674122.

Redakce: Anna Buchalová, Vojtěch Diatka, Barbora Etlíková, Jakub Freywald, Markéta Hájková, Antonín Handl, Eliška Churaňová, Radek Ocelák, Jan Prokopius, Vít Prokopius, Michal Sedláček, Tereza Šmejkalová, Tomáš Tkáč, Kateřina Veselovská

www.splav.cz

splav.redakce@gmail.com

Evidenční číslo MK ČR E 15812

3. 7. 2011
číslo 2
ročník 13

Malý velký festival

Úvodník Šrámkova Sobotka je festival, o kterém se moc nemluví. Možná je to ve mně – možná jsem se celý svůj prozatímní život brodil kulturním bahnem, poslouchal hudbu nevalné úrovně a navštěvoval pochybné akce pochybných pseudoumělců. Se vši sebeúctou, které jsem momentálně schopen, ale drze prohlašuji, že tomu tak není. Jistě, kolikrát jsem před vidinou sebemenšího kulturního obohacení dal přednost vychlazené dvanáctce, ale kdo je bez viny, ať hodí püllitrem, že. Navíc, když se v mládí stihnete včas zkazit sami, nikdo jiný už to za vás nebude mít šanci udělat. Možná je to také tím, že Ostrava je prostě od Sobotky docela daleko. Faktem zůstává, že jsem o ní a o festivalu slyšel až docela nedávno, loni jsem stihl půlku a letos už dokonce sedím na židličky v redakci. Nebojte, nebudu se vás snažit obohatit svým „Poprvé na Sobotce“, těch už tady byla spousta.

Letošní ročník nese pořadové číslo 55. To se u festivalů jen tak nevidí. Na padesátém pátém ročníku kteréhokoliv jiného festivalu bych si představoval davy lidí, vyřazenou městskou dopravu, třicet různých pódii. Interprety či odborníky na daná témata z republiky i ze světa. Přece jen kulturní festival, který vydrží tak dlouho, musí stát za to. Realita je však trochu jiná – zatímco spousta dnešních poměrně mladých letních kulturních festivalů (a nejen těch hudebních) už má podobné ambice i dnes, postarší „Šrámkovka“ si spokojeně podřimuje na sluníčku v malebném Českém ráji a na nějaké tlačenice nemá ani pomyšlení. Nevystřkuje hlavu, nesnaží se o sobě, zdá se, dát příliš vědět a je ráda, že je ráda. Nic naplat, podobnou návštěvností, jako má Šrámkova Sobotka (všeznalá tetička Wikipedia tvrdí, že obvyklý počet návštěvníků je 120, předpokládáme, že má jednu také pravdu) by se s trochou vůle mohl chlubit i maličký hudební festival někde na plácku za garáží.

Je pochopitelné, že když jsem předloni o konání tohoto soboteckého nejkulturnějšího týdne v roce neměl ani ponětí, jen těžko budu nějak blíže seznámen s jeho dlouhou historií. Stačil jsem však pochytit, částečně z doslechu, částečně na základě vlastního pozorování, že sobotecký festival jaksi nemá žádné velké ambice do budoucna. A to pravděpodobně už nějakou dobu, vzhledem k neměnné programové skladbě a celkové formě. Jako by už tak nějak měl to nejlepší za sebou ...

Jakub Freywald

podle jeho vlastních slov „za ovce“, pak Kejmar po vzoru psím označoval ještě sobotecké náměstí. Slavný rod hudebníků tak končí poněkud neslavně.

Jan Chromý: Není Kejmar jako Kejmar (Errata, 2007, č. 7)

Všem, které jsem ve včerejším čísle urazil článkem *Neslavně končí slavný rod*, se hluboce omlouvám. Především pak doufám, že mou omluvu přijmou samotní postižení, tj. příslušníci slavného hudebního rodu Kejmarových. Jejich ctěné příjmení bylo totiž ztotožněno se jménem vulgárního individua, pasáka ovčí a náruživého pijana Davida Kejmara. Jak však bylo zjištěno, jednalo se o ztotožnění mylné a zcela neopodstatněné.

Radek Ocelák

Stalo se v sobotu

⚡ Stalo se Dopis Jana Samšiňáka zaplnil redakci jangovou energií. Vyšlo najevo, že Anička považuje focení s muškáty za atribut homosexuality. Jistá Američanka porodila ve stejný den dvě různě staré děti. Redaktoři se shodli, že mají buď příliš velké hlavy, nebo příliš malé punčochy. Uplynulo 50 let od úmrtí Ernesta Hemingwaye. V Sobotce se objevily první filipiky proti počasí. Mike Tyson přiznal, že se mazlí s holuby. Štampgast v bistru Radnice vysvětloval, jaké to bylo uprostřed Rozkoše. Kolečko nebylo, zato byla zima. V redakci se pizzalo dvakrát. Schwarzeneggerová podala žádost o rozvod. Petra to dala!

A tak se Šolcův statek postupně vyloupil do dnešní krásy. Pokud se mu i nadále daří, je to jistě tím, že se tu každý věnuje jen těm činnostem, které bezpečně zvládá. Přátelé Šolcova statku se omezují na pořádání výstav v roubence; já se spolu s technicky vyspělými spolupracovníky starám o údržbu hospodářství, a abych při tom kulturně nezakrňel, přibral jsem si i organizaci expozic v lapidáriu. Dej Bůh, aby na těchto principech Šolcův statek vzkvétal i v budoucnu.

Jan Samšiňák, hospodář na Šolcově statku

Čestné prohlášení Přátel Šolcova statku

Občanské sdružení Přátelé Šolcova statku čestně prohlašuje, že Šolcův statek nikdy nerekonstruovalo, nerekonstruuje a nebude-li o to výslovně požádáno, rekonstruovat nebude. Od pohádek a mýtů, které tvrdí opak, se sdružení distancuje.

Občanské sdružení Přátelé Šolcova statku

Mýtus Splav!

My redaktoři bůhvíkolikáté generace, a jistě nejen my, rádi a u vytržení nasloucháváme zkazkám moudrých o bohatýrských publikačních počinech našich mytických předchůdců z dob, kdy býval ještě Splav! oním neúplatným, zbožňovaným i proklínaným střečkem v uchu festivalové obce. Ponoříme se v tomto příhodném ročníku do redakčních archivů a připomeneme si některé, v dobrém či ve zlém dnes již legendární články a causy. Jak to vlastně tehdy bylo? Vyvanula již ostuda? Příspěvky budeme přetiskovat bez komentáře a případně doplňovat úryvky z dobového kontextu.

Jan Chromý: Neslavně končí slavný rod (Reportáž, 2007, č. 6)

V pozdních nočních hodinách, respektive v době, kdy kostelní hodiny odbíjely 1.30, byli někteří členové redakce Splav!u vystaveni jedné z nejodpornějších scén, které Sobotka ve své předlouhé historii zažila. Osecký rodák David Kejmar nejprve členy redakce a další zúčastněné častoval slovy „Vy Pražáci neznáte nic jiného než trasa A, trasa B, trasa C“, poté přistoupil k jejich stolu, vytáhl svůj plandající genitál a dlouze vypouštěl hodiny hromaděné tekutiny. Kejmarova přesnost byla našťastí již silně poznamenána množstvím vypitého alkoholu, redaktoři Splav!u proto vyvázli bez zásahu. Na cestě domů,

PROGRAM

10.00 zahrada Šrámkova domu
Yellow Sisters + Studio Šrámkova domu: Vivian French dle Ezopa – Kdo to tady...

Poetické dopoledne

Vstup zdarma

13.00 lapidárium Šolcova statku
Vernisáž soch Šárky Radové
Účinkuje Zámecké saxofonové kvarteto.
Vstup zdarma

16.00 kostel sv. Maří Magdaleny
Miroslav Kejmar a Aleš Bárta:
koncert duchovní hudby
Vstupné: 120,- Kč

19.00 sokolovna
Slavnostní zahájení festivalu
Vstup zdarma, ovšem pouze v maskách

22.00 Šrámkův dům
Soudné sestry
Záznam divadelního představení z Divadla v Dlouhé
Vstup zdarma

Pozor! Ve včerejší verzi pozvánky na zahájení festivalu byl uveden chybný čas začátku akce. Ten byl posunut na 19.00 a tento čas prý už bude platit. Těšíme se na vás!

V případě špatného počasí se program plánovaný na zahradu Šrámkova domu přesouvá zpravidla do Městského divadla. Platí to i pro dnešní poetické dopoledne.

JÍDELNÍČEK

Snídaně

Houska, máslo, sýr, zelenina, čaj

Oběd

Brokolicová polévka
Smažený kuřecí řízek, bramborová kaše, kompot

Večeře

Pikantní fazole s vepřovým masem, chléb

Kolečko po padoku zrušeno

P Z rozhodnutí dostihové komise byla zrušena tradiční přehlídka v padoku před hlavním mítinkem roku. Zatím lze jen spekulovat, zda změna na postu startéra povede nejen k odklonům od tradice, ale i ke zvýšení úrovně oblíbeného dostihového večera. Milovníci turfu se ale v každém případě mohou právem cítit poškozeni: sázka pouze podle papírové formy znamená jednak menší potěšení, jednak samozřejmě i větší riziko. Naším tipařům se naštěstí podařilo proniknout na zadní dvůr závodiště a sledovat zde příjezd a vykládání přihlášených koní. Můžeme vám tak přinést exkluzivní informace doslova ze stájí!

1 Eastern Prime – ostřílený matador, loňský vítěz mezinárodního mítinku kategorie Listed. Byť se na zdejší trati představí poprvé, měl by mít nabito na další zásah.

2 Sinner No More – vytrvalost by jí rozhodně chybět neměla, zatím ale naznačovala, že bude potřebovat ještě trochu času.

3 Yvette – poctivost jí neschází, ale na boj o nejvyšší příčky jí možná chybí třída. Výše než na konec tabule tedy nejspíš myslet nemůže.

4 Igel – nějaké rezervy by ještě mít měl a očekávaný déšť by mu měl jít k duhu.

5 Polish Wisdom – loni se zařadila mezi mílařskou špičku. I letos by měla zamířit minimálně na tabuli.

6 Helen Of Pannonia – první ze svěřenkyň trenérky Slunéčkové. Její ambice porostou s falešným tempem dostihu.

7 Seaman – na místní dráze startoval už několikrát, letos však poprvé v péči trenéra Provazníka.

8 Poustevník – po startu trochu chtivý koník, což mu asi bere síly. Duo zkušených trenérů si s ním snad poradí.

9 Hamster Lad – jediný hřebeček v péči trenérky Slunéčkové. Snad ho tréninkové prostředí nebude příliš rozptylovat.

10 Ville Noire – metry navíc by jí měly jít k duhu, přesto by bylo překvapením, kdyby si ziskem dotace vydělala na dlouhou cestu domů.

11 Ludwig Tee – oproti stájové kolegyni má vyšší nese-nou hmotnost, i tak by ale mohla zabodovat.

12 Iron Boy – zkušený koník, jezdecké obsazení ovšem napovídá, že je dvojka stáje, což mu mnoho šancí nedává.

13 Iron Maid – jednička stáje Iron. I tak to bude mít v širším poli těžké.

14 Cibulka – loni se v péči trenéra Svěráka umístila na tabuli, neměla však výraznější moment.

15 Leonard Hofstadter – druhý ze svěřenců trenéra Svěráka. Má dobrý původ a určitě se s ním musí počítat na umístění.

pečlivě uschovejte, funguje i jako lístek do tomboly. Tajný tip: můžete s lístky mezi sebou obchodovat, měnit je a klidně i prodávat. Pamatujte ale, jsou výherní!

4. Výhry během večera jsou vaše! Doslova a do písmene. U vchodu můžete odevzdat drobný dárek do tomboly, který bude předán šťastným výhercům. Pokud každý něco přinese, tak každý něco vyhraje!
5. A hlavně, hlavně oprašte své znalosti ze života a díla Karla Jaromíra Erbena! Náповěda pro snaživé: *Kytice!*

Těšíme se na vás v **neděli 19.00** v sále sobotecké sokolovny.

Hana Kofránková, Josef Šlerka

Jak to bylo s permoníky

P Od roku 2005, kdy jsem po svém otci převzal Šolcův statek, k tomu došlo při každé Šrámkově Sobotce, jistě se tak stane i letos. Někomu z účastníků festivalu vhrknou do očí slzy dojetí a pohnutě po-
polemika čne občanskému sdružení Přátelé Šolcova statku děkovat za nedávno skončenou rekonstrukci a následnou údržbu celého areálu. Nejpresnější odpovědí na podobná díkuvzdání by bylo obligátní: „Není zač“, ale dost pochybuji, že se sdružení takto čestně vysloví. Proto píši tento článek.

Představy o spolku iniciativních občanů, kteří zachrání kulturní památku, bývají a v tomto případě i jsou napůl šílené a napůl směšné. Něco podobného jsme viděli leda ve filmu „Ať žijí duchové“. Parta dětí tam opravila zříceninu hradu, když jim v tom pomohla místní strašidla spolu s přivolanými permoníky. Na Šolcově statku, kupodivu, takový zázrak nenastal. Neraď bych se Sobotáků dotkl, ale zdá se, že jsou zdejší skřítci líní a poněkud tupí. Než aby se za úplňkových nocí pustili do oprav kdysi zchátralého statku, radši nečinně přihlíželi pokračující zkáze. Proto mi záhy došlo, že na nadpřirozené síly, tedy pohádkové bytosti a členy občanského sdružení Přátelé Šolcova statku, spoléhat nemůžu a do oprav jsem se pustil sám. Otec mi do začátku přispěl nemalým finančním obnosem, čítajícím několik set tisíc. Jistě to byly jeho celoživotní úspory a vůbec netuším, jak je mohl utajit před mou matkou. Nejspíš v manželství důsledně uplatňoval Plzákovy zákony zatloukání. Poněvadž mi šikovné ruce nenarostly na koncích vlastních ramen, najal jsem si na renovaci domu zkušené profesionály, především z firmy Durango, které zdatně řídil stavební odborník Ing. Petr Zajíček.

Soudné sestry

P *Macbeth* trochu jinak – s čáry a kouzly. Mistrné dílo Terryho Pratchetta přeložené Janem Kantůrkem v podání Divadla v Dlouhé. *Soudné sestry* jsou vtipnou a svéráznou variací na shakespearovské příběhy. Pokud víte něco o *Macbethovi*, oceníte, jak brilantně si s touhle látkou *Soudné sestry* pohrávají.

Na Zeměploše, která je placatá a putuje vesmírem na zádech obrovské želvy, se najednou dějí nepředstavitelné věci. Kdo stojí mezi královstvím a zkázou? Setkáte se tu s mnoha postavami tohoto temného dramatu: s vévodou a vévodkyní, kteří usilují (zprvu úspěšně) o trůn, s celým vévodovým dvorem včetně šaška a ducha zavražděného krále. A zejména se třemi čarodějkami, kterým se nakonec podaří vrátit královskou korunu na tu správnou hlavu.

A nebyl by to Terry Pratchett, aby se v příběhu neobjevily nové okolnosti. Situace, se kterými Shakespeare nepočítal. A nakonec i překvapivé rozuzlení příběhu.

Zveme vás na představení, které se dočkalo 160 repríz a o kterém sám autor příběhu Terry Pratchett po premiéře prohlásil: „Tohle je nejlepší divadelní provedení mého příběhu, co jsem jich po světě viděl.“

Mirka Králíková

Slavnostní zahájení – pokyny podruhé

✦ Zahájení letošní Šrámkovy Sobotky proběhne v duchu karnevalovém, plném náhod, hry, šalby a klamu. Aby však klam, šalba, hra a náhoda mohly naplno uplatnit svou magickou moc, je třeba je spoutat pravidly. Proto vězte, že účastí na slavnostním zahájení se zavazujete k hře s těmito omezeními:

1. Vstup do sálu je možný jen a pouze v masce či převleku na motivy mýtů, legend, pohádek. Často stačí jen málo, jednoduchý atribut může evokovat jasný odkaz. Například papírová čepice udělá skoro z každého Večerníčka.
2. Občerstvení na stole je jen ve vašich rukou. Proto neváhejte a nakupte, upečte, usmažte či vytvořte nejružnější pochutiny, dobrůtky a laskominy a přineste je na stůl. Čím více toho bude, tím více toho bude!
3. U stolů sedíme podle zasedacího pořádku. Ten určí lísteček s číslem, který dostanete u vchodu. Lísteček

16 Petite Balle – Vyniká silným spídem, s vytrvalostí už je to horší.

17 Havelsford – dohlášený hřebec, zatím vždy startoval jen proti slabší konkurenci, dotovaný dobřeh bude úspěchem.

18 New Smile – její realizační tým s ní má ambiciózní plány, ale v dostizích této kategorie hraje většinou roli komparsu.

19 Cemetery Hat – mezi elitou se loni nechytala, a cestu na tabuli má tak letos velmi komplikovanou.

20 Ludwig Anne – mrštná kobyłka přesvědčila už loni při své premiéře. Znamé prostředí jí půjde k duhu a měla by být hodně nebezpečná.

Startér, trénérka a přihlášení plnokrevníci

21 Nicoletta – technicky dobře vybavená. Ranost by jí neměla chybět, s třídou to asi může být o něco horší.

22 Dragon Fighter – na posledním mítinku skončila v poli poražených. Očekávaná měkká dráha jí ale hraje do karet, takže by mohla složit reparát ziskem některé z dotací.

23 Shimmy – slušná kobyłka, ale zatím není prověřená na náročných tratích. Pokud to zvládne, dá se s ní počítat.

24 Harry's Friend – s přibývajícimi léty upřednostňuje spíše delší tratě. Navíc má nízké hendikepové ohodnocení.

25 Lady Professor – po matce má značné dispozice pro delší tratě, otec se však vyznačuje produkcí pozdnějších koní, a tak je na místní dráhu možná stále příliš mladá.

26 Mon Apprentie – distance jí sedne a běhá spolehlivě, tady je to ale hodně nabitě a pro umístění se bude muset hodně snažit.

Tipařův verdikt: Ludwig Anne – Eastern Prime – Leonard Hofstadter.

Tereza Šmejkalová, Ondřej Šmejkal, Tipařův palec

Rozhovor s Danielem Razímem

rozhovor Loni jsi byl na ŠS poprvé a letos jsi již nahradil Janu Štefánkovou, vedoucí tvůrčích dílen, která odešla do důchodu. Jsi v přípravném výboru, nebo ses pouze podílel na organizaci dílen?

V přípravném výboru jsem byl, nicméně až od ledna, a schůze jsem se stihl zúčastnit jenom asi dvakrát. Neměl jsem tedy tolik možností se nějak výrazně podílet na spoluvytváření takových věcí, jako je program, ten byl totiž už rozjednan. Já se proto soustředil na studentské tvůrčí dílny, kde jsem se pokusil (v podstatě úspěšně) prosadit některé své nápady.

Splav! Loni otiskl v závěrečném čísle některé tvé „podněty k diskuzi a zamyšlení“. Letos již nejsi řadový účastník festivalu, měl jsi tedy možnost některé své ideje realizovat?

V podstatě jsem se je snažil hlavně realizovat v rámci dílen. Jednak jsem chtěl nabídnout i jinou dílnu než jen umělecký přednes – proto jsem se domluvil s Věrou Slunéčkovou, která několik předchozích let vedla dílnu věnující se právě přednesu, aby byla tato dílna pojata letos trochu jinak, více „divadelně“. Bude se jednat o něco mezi klasickou recitací a scénickým čtením, což si vybralo poměrně dost lidí. Dále je letos otevřena úplně nová dílna Jaroslava Provazníka, který je vedoucím Katedry výchovné dramatiky na DAMU, a jeho literární dílna zaměřená na legendy a pověsti ze Sobotecka bude zaměřena na skupinovou práci po celou dobu.

Další změnou je vypuštění úvodního „kolečka“, kde si jednotliví lektori vybírali studenty, ale naopak byla od začátku nabídka jednotlivých dílen a studenti se přihlásili do té dílny, o kterou měli zájem. To byl jeden z mých největších cílů – přišlo mi totiž, že lidé by se měli sami rozhodnout, co je zajímavé a na co se chtějí přihlásit. Závěr dílen bude také probíhat lehce odlišně: už to nebude „přehlídka“, kde vystupovali pouze ti, které vybrali lektori. Letos by si každá dílna měla připravit na základě vlastního uvážení nějakou prezentaci, v níž bude lektor fungovat jako jakýsi režisér a jednotlivé dílny ukáží výsledky své týdenní práce.

To je poměrně výrazná změna. Jak takovou věc přijal přípravný výbor?

No... Vzbudilo to vcelku výrazné rozpaky. Většina lidí nechápala, proč by se mělo něco měnit, když starý model fungoval. Necháпали smysl a někteří byli radikálně proti. Teprve když Hanka Kofránková prohlásila, že jí to nepřijde jako špatný nápad, většina lidí nakonec souhlasila.

My, co jsme byli na zahradě Šrámkova domu, když tam (ne)probíhalo úvodní kolečko studentů, jsme měli pocit, že účastníků dílen je letos velmi málo. To bylo tak málo přihlášených, nebo ještě nějakí studenti dorazí?

Někteří lidi ještě přijedou, pár se jich omluvilo, ale myslím, že celkem je přihlášených 28, což je o nějakých

Karel Gissübel. Do inscenace obsadil mj. B. Navrátila, G. Vránovou, J. Kepku, J. Husáka, J. Hálka, M. Masopusta a další herce.

Středa je věnována dvoustému výročí narození Karla Jaromíra Erbena a rozhlasový poslech nebude výjimkou. Uslyšíme literární pásmo *Ukázat propast*, v němž Rudolf Matys uvádí rozhlasovou kompozici z balad *Vodník*, *Polednice*, *Holoubek* a *Svatební košile* v režii soboteckého rodáka Josefa Melče, jehož úmrtím byl projekt přerušen. Veškeré souvislosti a anabázi vzniku nám popíše Rudolf Matys, v baladách uslyšíme např. J. Somra, V. Kubánkovou, J. Kepku, O. Krejču a další.

Ve čtvrtek si opět připomeneme odkaz Josefa Melče, tentokrát však ucelený. Půjde o epos Julia Zeyera *Zelený vítěz*. Kompozici nastudoval Melč roku 1979. Recitace je doprovázena podmanivou hudbou Antonína Dvořáka. Dalším plusem je fakt, že nahrávka byla nastudována stereofonně, navíc s herci zvučných jmen – A. Strejčkem, K. Jernekovou, R. Merunkovou, J. Adamovou a dalšími.

Posledním rozhlasovým setkáním se přeneseme do žhavé současnosti. Vyslechneme hru, která po odvysílání vyvolala nechtěnou mediální bouři – *Kouli* Davida Drábka. Toto dílo se satiricky strefuje do všech, kteří se nevypořádali s otázkou komunismu, lépe řečeno těch, kterým se to stihlo v hlavě poněkud poplést – zářným příkladem budiž naše sportovkyně, jmenovat netřeba, však byla hra jednotlivými osudy pouze inspirována. Z obsazení lze vyzdvihnout P. Tomicovou v roli atletky Mileny a J. Vondráčka, herce Divadla v Dlouhé, v roli moderátora. Po skončení hry bude následovat beseda s režisérem hry, pravidelným účastníkem festivalu Alešem Vrzákem.

Jakub Kamberský

Program filmových projekcí

Projekce filmového klubu se konají každý večer od 22.00 v prostorách Šrámkova domu.

neděle	Soudné sestry (Divadlo v Dlouhé podle T. Pratchetta)
pondělí	Oidipus král (r. Pier Paolo Pasolini, Itálie/Maroko 1967)
úterý	Médea (r. Lars von Trier, Dánsko 1988)
středa	Divoká banda (r. Sam Peckinpah, USA 1969)
čtvrtek	Hodný, zlý a divný (r. Kim Ji-woon, Jižní Korea, 2008)
pátek	Old Boy (r. Park Chan-wook, Jižní Korea, 2003)

známých postav, jako je David nebo Šalamoun, se mohli diváci bavit tím, jak v nich byl jemně zkarikován, ale ne docela potlačen výraz, který je jim archetypálně prisouzen.

Tím také loutky zapadaly do celkové atmosféry inscenace, ve které bylo přes obecnou uvolněnost, povrchní nablýskanost a lehkost žánru cítit pevný řád. Skutečnost, že jsou bílí herci stylizováni jako černošská kutálka, je stejně jako v případě loutek také tak trochu karikaturou.

Myslím, že blufování je principem, přes který inscenace komunikuje s divákem, a také její formou. Vlastně by se divák po odchodu z divadla mohl cítit podobně jako Šalamoun, když se jej pánbůh ptá, co se stalo s jeho rozepsaným žalmem kritizujícím ženu, která jej ihned po jeho dopsání svedla. Stejně jako on mohl divák sledovat zručnou, zábavnou, avšak trochu prvoplánovou práci inscenátorů, kterou však drží pohromadě pevná koncepce. Divák si může tuto hru svými smysly a rozumem užít a záleží na něm, zda se s tím spokojí.

Barbora Etlíková

Mýtus a literatura, aneb nenápadná pozvánka k nápaditým poslechům

✂ Již čtvrtým rokem je mi milou povinností, zejména však ctí, představit vám, návštěvníkům „naslouchačům“, známější, ale i méně známé rozhlasové hry, pásma a četby. Nejinak tomu bude i letos, kdy většina kompozic bude úzce souviset s tématem letošní Šrámkovy Sobotky – Mýtem a literaturou.

Záměrně užívám slovo většina, protože hned prvním poslechem poruším pravidla. Pokud si vzpomínáte, loňský ročník byl věnován K. H. Máchovi a jeho době. Je určitě škoda, že se pozapomělo např. na sté výročí narození neméně zdatného velikána Františka Hrubína. Slovy Ludvíka Vaculíka, „toto bych rád napravil“, navíc letos uplynulo 40 let od jeho úmrtí – a proto zařazuji legendární lyrickou poému *Romance pro křídlovku*. Na nahrávce z roku 1962 pod režijním vedením Josefa Červinky uslyšíme tehdy mladičkého L. Munzara, který, jak je známo, má k Hrubínovi vřelý vztah. Není bez zajímavosti, že Munzar nastudoval *Romanci* i v Poetickém divadelku Viola, ovšem až o řadu let později. Budiž v tomto příčteno rozhlasu jedno z mnoha prvenství.

Druhým – tedy úterním – poslechem se už přiblížíme mýtům. Nepůjde sice přímo o pohádku (odkazuji na úterní program), ale o rozhlasovou báčorku se zpěvy, starofrancouzskou chantefable potulného žačkéře ze 13. století – dílo *Aucassin a Nicoletta*. Pro rozhlas je zpracoval Václav Cibula, režie se v roce 1967 ujal

5 studentů méně než loni. Samozřejmě to není moc, ale je nutno říci, že propagace festivalu není nejlepší – spousta lidí o Šrámkově Sobotce vůbec neví. I proto jsem chtěl prosadit větší diverzifikaci dílen, aby mělo víc lidí možnost vybrat si tu, která jim je blízká. Samozřejmě je možné, že tento model se neosvědčí. Mám taky trochu pocit, že někteří studenti sem jezdí proto, že za to od školy dostanou nějakou bonifikaci. Stalo se mi, že jsem zaslal pozvánky na jednotlivé školy a ozvali se mi profesori s tím, jestli mohou poslat studenty. Tak by to podle mě být nemělo – studenti by se měli hlásit sami, protože chtějí.

V čem vidíš klady Šrámkovy Sobotky a kde jsou podle tebe naopak možnosti posunu k lepšímu?

Festival pro mnohé působí velmi uzavřeně. Jezdí sem většinou ti samí lidé (čest výjimkám) a všechno běží ve stále stejných kolejkách, do kterých se nový účastník někdy těžko probíjí. Jinak myslím, že jsem všechno zmínil už ve svém loňském článku. Znovu bych vypíchl ubytování na koupališti, které je opravdu žalostné – hlavně kvůli nedostatku teplé vody, což nedokážu pochopit. Naopak myslím, že je skvělé, že je na festivalu šest dní čas na tvůrčí dílny – to je doba, za kterou už se dá udělat spousta práce a docílí se nějakých pozorovatelných výsledků. Zároveň se mi líbí rozmanitost programu, ve kterém si podle mého téměř každý vybere „to svoje“.

A poslední otázka: co máš ty v programu podtrhnutu červenou propiskou?

Určitě *Neklan.cz* aneb *Ze starých pověstí českých*, v úterý se chystám na Přemysla Ruta, samozřejmě Znouzectnost... Je toho hodně.

Michal Sedláček

Bůh, ženy a nebezpečné věci

R Zahájení letošního divadelního programu Šrámkovy Sobotky připomínalo chytrou horákyňi: inscenace Pavla Vašíčka s názvem *Královský poker aneb Černošský pánbůh a páni izraeliti* kombinuje kano-nické téma s moderním provedením.

Když jsem vešla do sálu sokolovny, první, co mě zaujalo, byla disco koule visící nad jevištěm a vrhající odlesky na všechny strany. Vzápětí jsem si všimla, že je tato koule umístěna doprostřed trojúhelníku – jako ne-tradiční ztvárnění známého božského symbolu. A už to skýtalo nápoděvu, jaké představení nás asi čeká. Originální, v zajímavém a netradičním hávu, nicméně myšlenkově nepříliš hluboké.

Hra měla podklad v povídkách spisovatele a novináře Roarka Bradforda, který převyprávěl biblické příběhy v podání amerického černošského folklóru. Původně se jednalo o texty v černošském dialektu, který se ale v češtině bohužel projevoval jen jako místy vložené

„oukej“ nebo „bejby“. Základní realie záměrně nebyly ve hře ani v předloze přesné – například krásná tanečnice Salome se sotva mohla setkat s králem Nabuchodonozorem (musel by již být poněkud přestárlý) a také musíme zapomenout na fakt, že to vůbec nebyl tento král, který nechal vhodit proroka Daniela do jámy lvové (a i důvod tohoto činu byl jiný); stejně tak by se královna ze Sáby sotva hádala s jinou ženou o dítě. Biblické skutečnosti i příběhy musíme tedy odložit stranou a považovat hru za těmito příběhy pouze inspirovanou.

Předně však musím pochválit provedení – sama jsem se s tímto typem loutek nikdy nesetkala, jejich tváře navíc často působily dojmem, jako by opravdu hrály. Bezkonkurenční byla podle mě zvláště loutka dítěte – na jeho výraz při ožušlávání kraje židličky jen tak nezapomenu.

Bůh byl sice shodně s evropskými představami umístěn na obláček, nicméně ve spojení s pokerem a ve zlatém obleku působil velmi americky. Svou lidskostí, která byla vyjádřena jak oblibou karetní hry, tak prokazováním náklonnosti ke svému vyvolenému národu a k jednotlivým lidem i pochopením, které k nim měl, byl docela sympatický. Dlužno však podotknout, že evidentně za jediný hřích považoval smilstvo.

Kladně hodnotím i celkovou živost a dynamičnost představení – vystoupení s loutkami střídaly bluesové písně Vratislava Šrámka v podání herců, kteří vodili loutky oblečení jako mlynáři, již melou mouku v božích mlýnech. Jako příjemné zpestření sloužila místy stínohra (která však nebyla nadužívána, takže divák neměl dojem, že se hra snaží vyhnout náročným scénám).

Král Achab v akci

Co se týče samotného obsahu inscenace, nemohu již být tak nekritická: Hra evidentně sází na efekt a na to, že díky propracovanému provedení, pozoruhodným loutkám, živým písním a efektům divák zapomene na to, že ztvárněné děje jsou si nesmírně podobné – čtyři králové, čtyři vypočítavé ženy, které za pomoci svých tělesných předností vždy dostanou, co chtějí – a (citlivější čtenář snad promine) poměrně slaboduché. Divák během hry nutně musí pochopit, že se už nedočká ničeho jiného

než dalších podobných jednoduchých zápletek a prvoplánových gagů, a od nudy ho zachrání pouze „mnozí efektové“ a dynamický spád jednotlivých epizod.

Poselství hry je podle mého názoru jediné – snést Boha z jeho výšin a přiblížit ho člověku, konkrétně lidové černošské americké kultuře. Tuto myšlenku však divák pochopí již v prvních deseti minutách představení, a bez efektní obálky by tedy inscenace ztratila velký kus ze své přitažlivosti.

Eliška Churaňová

Velký biblický poker

R Jako první z divadelní nabídky letošního ročníku Šrámkovy Sobotky byla uvedena inscenace plzeňského divadla Alfa s názvem *Královský poker aneb Černošský pánbůh a páni izraeliti*. Podkladem se jí stala dramatizace povídek amerického autora Roarka Bradforda z knih *Černošský pánbůh a páni Izraeliti* (1928) a *Starej zákon a proroci* (1930), který v nich čerpal z *Černošské bible*, folklorní úpravy biblických příběhů, jež vznikala mezi afroamerickým obyvatelstvem.

Pánbůh v nich vystupuje jako kamarádský soused zkoušených lidí – svých dětí, které, zdá se, má i s jejich chybami rád. Ostatně nemá zapotřebí působit jakkoliv přísně, neboť je vševědoucí a má dokonale vymyšlený plán. A na tom jsou jak Bradfordovy povídky, tak inscenace divadla Alfa postaveny. Tento pánbůh si může díky své dokonalosti dovolit s lidmi improvizovat, blufovat s nimi a působit nenuceně. To z něj dělá mistrného pokerového hráče a muzikanta. Řád tohoto světa je tedy vystavěn na stejném principu jako plán, který se rodí v hlavě pokerového mistra. Z toho také vycházel inscenátoři, a tak si určili k dramatizaci povídky, které tematicky spojili. Vystupují v nich králové, a to ti čtyři, kteří jsou namalováni na kartách, s nimiž pánbůh ve své partii hraje poker.

V celé inscenaci převládá odlehčená atmosféra, ve které si pánbůh s biblickými postavami obratně hraje – ať už je na scéně a blufuje nebo je za své zdánlivé nepřítomnosti nechává jednat příznačně jako loutky.

Nebylo by asi správné hledat v inscenaci nějakou netradiční interpretaci nebo zajímavý posun. Uchopení látky je víceméně předvídatelné. Na druhou stranu se autorům podařilo vybrat podklad, na němž mohlo v inscenaci vyniknout to, co není primárně záležitostí režie.

Důležitý podíl na přitažlivosti inscenace má Šrámkovo zhudebnění původních Hughesových veršů a samozřejmě i to, že tato hudba se hraje naživo.

Myslím ale, že zásadní příčinou toho, že se publikum po celou dobu bavilo, se stalo výtvarné provedení loutek a obratná manipulace s nimi. Obzvláště u loutek notoricky